

वेळ : २ तास ३० मि.

गुण : ७५

प्र. १. अ) 'कथा' म्हणजे काय ते सांगून 'कथा' या साहित्यप्रकाराच्या विविध घटकाचा सांगोपांग उहापोह करा. १५

किंवा

ब) 'विज्ञानकथा' म्हणजे काय ते सांगून जयंत नारळीकर यांच्या कथांची वैशिष्ट्ये सांगा.

प्र. २. अ) 'काळ गोठणे' या संकल्पनेचा उपयोग कोणकोणत्या कथांमधून केलेला आढळतो? सविस्तर चर्चा करा. १५

किंवा

ब) डॉ. जयंत नारळीकरांच्या लेखानामातील प्रेरणा सांगून त्या प्रेरणा त्यांच्या 'यक्षांची देणगी' या कथासंग्रहातून कशा दिसतात ते सोदाहरण सांगा.

प्र. ३. अ) 'यक्षांची देणगी' या कथेत जयंत नारळीकर यांनी कलाटणीतंत्राचा उपयोग कसा केला आहे? सोदाहरण स्पष्ट करा. १५

किंवा

ब) विज्ञानकथा आणि रहस्यकथा यांचा सुयोग्य मेळ 'नौलखा हाराचे प्रकरण' या कथेतून जयंत नारळीकर यांनी कशाप्रकारे घातला आहे. साधकबाधक चर्चा करा.

प्र. ४. अ) गाळलेल्या जागा भरा. ०८

१. स्पष्टोच्चारित अनुनासिकाबद्दल _____ द्यावा.

२. _____ येणाऱ्या अक्षरांच्या वर्गातील अनुनासिक पर-सवर्ण म्हणून वापरावे.

३. काही शब्दांमधील अनुस्वारांचा उच्चार _____ असतो.

४. _____ बहुवचनांच्या वेळीही अनुस्वार दिला जातो.

५. कोणत्याही कारणासाठी _____ सिध्द होणारे वा न होणारे अनुस्वार देऊ नयेत.

६. मराठीतील तत्सम इ-कारान्त आणि ड-कारान्त शब्द _____ लिहावेत.

७. _____ शब्दांत ते मूळ शब्दाप्रमाणे ऱ्हस्व किंवा दीर्घ लिहावेत.

८. अ-कार _____ सामान्यरूपांच्या वेळी ऱ्हस्व लिहावा.

कृपया मागे पहा.....

OP10AAT

(ब) खालील विषयावर ५०-६० शब्दांत बातमी लिहा.

०७

लेखक, पत्रकार श्री. अरूण साधू यांच्या प्रकट मुलाखतीचे आयोजन.

प्र. ५. (अ). खालील उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा.

०८

My book 'Wings of Fire' covered my life up to 1992. Ever since it was published in 1999, the response has been astounding and the book has sold more than a million copies. More heartening still is that it appears to have made a positive impact on thousands of people, helping them change their lives for the better. As I wrote 'Turning Points' the thought occurred to me why I was writing the book. One could say that my story echoes the concerns, anxieties and aspirations of many Indians. Like them I started my life from the lowest step in the ladder. My first job was as senior scientific assistant. Gradually I moved up to greater responsibilities, finally assuming the office of president of India.

(ब). ठाण्यातील 'कॅडबरी' कंपनीतील 'व्यवस्थापक' पदासाठी अर्ज तयार करा.

०७

विशेष सूचना : प्रश्न पत्रिकेच्या पहिल्या पानावरील प्रश्न ३ रा या दीर्घातरी प्रश्नाऐवजी खाली दिलेले वस्तुनिष्ठ प्रश्न व बहुपर्यायी उत्तरांचे प्रश्न सोडवा.

प्रश्न ३ अ) खालील प्रश्नाची एका वाक्यात उत्तरे लिहा (८ पैकी ५)

१०

- १) जयंत नारळीकर यांचा 'यक्षांची देणगी' हा कथासंग्रह केव्हा प्रसिद्ध झाला ?
- २) कोणत्या शतकाला विज्ञानयुग म्हणतात ?
- ३) वार्षिक विज्ञानरंजक कथास्पर्धेची घोषणा कोणी केली?
- ४) जयंत नारळीकर यांनी किलोस्कर मासिकाकडे कोणती कथा पाठवली ?
- ५) कोणत्या शहरावर ग्रीक लोकांनी हल्ला केला ?
- ६) युएसएफचे हेडक्वार्टर्स कुठे होते ?
- ७) २०५० साली पृथ्वीभोवताली फिरत असलेल्या अंतराळयानांची कुठे नोंद केलेली होती ?
- ८) रशियातील ग्रॅंडमास्टर अलेक्सई नोव्हिकाव्ह यांची भारतास भेट कोणी आयोजित केली होती ?

ब) योग्य पर्याय निवडा

५

- १) सरळ वाक्य पूर्ण झाल्यावर ----- हे चिन्ह वापरतात.
अ) स्वल्पविराम ब) पूर्णविराम क) विसर्ग
- २) बोलताना थोडे थांबल्यास किंवा विचारमालिका तुटल्यास ----- या चिन्हाचा वापर करतात .
अ) अपसरणचिन्ह ब) अवतरण चिन्ह क) उदगारचिन्ह
- ३) वाक्यात प्रश्न आला असेल तर वाक्याच्या शेवटी ----येते.
अ) प्रश्नचिन्ह ब) अवतरण चिन्ह क) उदगारचिन्ह
- ४) खालीलपैकी -----हा योग्य शब्द आहे.
अ) मंदिर ब) मंदीर क) मन्दीर
- ५) ----- हे शब्द मराठीत -ह्रस्व किंवा दीर्घ लिहावेत.
अ) तत्सम ब) फारसी क) देशी
